

Dosarul nr. 3ra-835/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (jud: I. Rabei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: E. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc)

ÎNCHEIERE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Gîncu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată integral hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani și a fost emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 05 septembrie 2018, Ion Gîncu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în perioada 25 aprilie 1989 – 18 ianuarie 2008 a efectuat serviciul în organele afacerilor interne. Prin ordinul DP a MAI nr. 117 ef din 18 ianuarie 2008 a fost concediat în baza art. 21 alin. (2) din Legea cu privire la Poliție, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI. Vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei constituie 20 ani 7 luni și 20 de zile, luând în considerare serviciul militar în perioada 19 ianuarie 1985 – 16 octombrie 1987.

Astfel, reieșind din vechimea în muncă menționată, începând cu 18 ianuarie 2008 i-a fost stabilită pensie în baza Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, în mărime de 55 % din suma soldei.

A invocat că la calcularea vechimii în muncă nu a fost însă inclusă perioada 25 aprilie 1989 – 16 octombrie 1995, adică 6 ani 5 luni și 21 de zile, când a ocupat funcția

de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani.

Conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului RM nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

De asemenea, a menționat că potrivit prevederilor art. 18 lit. c) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se ia în calcul timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Prin urmare, a afirmat că la calcularea vechimii în muncă pentru acordarea pensiei, în mod nejustificat nu au fost incluși în vechimea în muncă 6 ani 5 luni și 21 de zile. Respectiv, mărimea pensiei, ținând cont de adaosul de 3 % prevăzut de art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, urmează să fie majorată la maximum 75 % din suma soldei.

A indicat că la 21 iunie 2018 s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani cu privire la corectarea greșelii comise și recalcularea pensiei în condițiile art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Prin decizia nr. X-02/992 din 27 iunie 2018, emisă de șeful CTAS Rîșcani I. Pleșca, i s-a refuzat în recalcularea pensiei, refuz pe care îl consideră ilegal și neîntemeiat, decizia având un caracter abstract, neargumentat și formal.

Nefiind de acord cu decizia CTAS Rîșcani, la 19 iulie 2018 reclamantul a contestat-o la Casa Națională de Asigurări Sociale conform art. 14 din Legea contenciosului administrativ. Prin scrisoarea nr. G-1554/18 din 16 august 2018, cererea prealabilă a fost respinsă.

A solicitat anularea deciziei CTAS Rîșcani nr. X-02/992 din 27 iunie 2018 și a deciziei CNAS nr. G-1554/18 din 16 august 2018, cu obligarea CTAS Rîșcani de a include în vechimea în muncă perioada de 6 ani 5 luni și 21 de zile, cu efectuarea recalculării pensiei în baza art. 54 și 61 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, a fost admisă integral acțiunea depusă de către Ion Gîncu și a fost anulată decizia CTAS Rîșcani nr. X-02/992 din 27 iunie 2018 și răspunsul CNAS nr. G-1554/18 din 16 august 2018, cu obligarea CTAS Rîșcani de a recalcula și a include în vechimea în muncă a lui Ion Gîncu perioada de 6 ani 5 luni și 21 de zile.

Instanța de fond a constatat că Ion Gîncu a activat în funcția de șef unitate al izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani în perioada 25 aprilie 1989 – 01 iunie 1991, în funcția de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani în

perioada 01 iunie 1991 – 20 februarie 1995 și în funcția de inspector șef al izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani în perioada 20 februarie 1995 – 16 octombrie 1995, fapt confirmat prin certificatul nr. 3735 din 25 aprilie 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani.

Prin urmare, instanța de judecată a conchis că reclamantul dispune de dreptul de a-i fi recalculată pensia pentru vechime în muncă, cu includerea în vechime a perioadei de 6 ani 5 luni 21 de zile, fiind timpul de îndeplinire a serviciului în condiții avantajoase, adică două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani, conform art. 18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993 și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată integral hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani și a fost emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii depuse de către Ion Gîncu. A fost constatată ilegalitatea refuzului CTAS Rîșcani nr. X-02/992 din 27 iunie 2018 și al CNAS nr. G-1554 din 16 august 2018 privind recalcularea pensiei, cu obligarea CNAS să efectueze recalcularea vechimii în muncă a lui Ion Gîncu, luându-se în considerare două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu din perioada 25 aprilie 1989 – 16 octombrie 1995 în cadrul izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani, cu recalcularea pensiei, începând cu 21 iunie 2018.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a constatat că în speță, au fost întrunite condițiile necesare pentru a-i calcula lui Ion Gîncu două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada în care a activat în cadrul izolatorului de detenție provizorie al CPR Rîșcani. Însă, instanța de fond a emis o hotărâre neclară și imposibil de executat, deoarece nu a indicat cum anume urmează a fi calculată vechimea în muncă a lui Ion Gîncu și de când pensia acestuia urmează a fi recalculată.

La data de 08 mai 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți și pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, fiind emisă cu interpretarea eronată a prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994. Or, norma dată stipulează expres căror colaboratori se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume: colaboratorilor instituțiilor penitenciare de tip închis, colaboratorilor izolatoarelor de urmărire penală, colaboratorilor caselor de arest și celor ai instituțiilor destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Consideră că vechimea în muncă în cadrul altor instituții decât cele menționate în prevederea dată, nu poate fi calculată cu înlesniri, respectiv și perioada de activitate a

intimatului în cadrul Subdiviziunilor de Pază, Escortare și Deținere a persoanelor reținute și arestate în Izolatoarele de detenție provizorie nicidecum nu poate fi atribuită sau recunoscută ca vechime în muncă cu înlesniri.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 26 februarie 2019.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa părților la data de 09 aprilie 2019, potrivit scrisorii de însoțire nr. 6993 (f.d. 94) și a fost recepționată de CTAS Rîșcani la 12 aprilie 2019 (f.d. 95), lipsind date cu privire la recepționarea deciziei de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, recursul, depus la data de 08 mai 2019 de Casa Națională de Asigurări Sociale, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu